2.12 z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja postara się zagwarantować, aby wkład spółdzielni i innych przedsiębiorstw ekonomii społecznej w rozwój rolnictwa był wykorzystywany w inicjatywach Wspólnoty;

2.13 podkreśla, że Komisja oraz rządy Państw Członkowskich powinny zbadać możliwość przyznawania ulg podatkowych spółdzielniom według ich regionalnej i społecznej użyteczności oraz według tego, czy przestrzegają głównych zasad leżących u podstaw spółdzielczości czyli demokracji, solidarności członków - zarówno pracowników jak i konsumentów, oraz ich bezpośredniego zarządzania aktywnością przedsiębiorstwa;

2.14 zwraca uwagę na możliwości, jakie stwarzają spółdzielnie dla rozwoju lokalnej gospodarki i dla nowych innowacyjnych form zatrudnienia na szczeblu lokalnym i regionalnym;

2.15 skłania Komisję i Państwa Członkowskie do aktywnego działania na rzecz zakładania spółdzielni (szczególnie spółdzielni zbytu, tzw. marketing co-operative) w nowych obszarach działalności rolniczej i wiejskiej, takich jak rolnictwo ekologiczne, akwakultura, itd. Działania mogłyby obejmować szkolenia, różne formy pomocy, zapewnienie porady prawnej, poszukiwanie ewentualnych członków, itd.

2.16 zaleca władzom samorządowym miast i regionów, aby w swej polityce przemysłowej bardziej uwzględniały spółdzielcze formy przedsiębiorczości;

2.17 przypomina, że spółdzielnie mają do zaoferowania nowe sposoby na poprawę zatrudnienia, świadczenia usług oraz regenerację ekonomiczną w obszarach peryferyjnych, odczuwających brak kapitału.

Bruksela, 16 czerwca 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie propozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych oraz usług energetycznych

(2004/C 318/06)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając propozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych oraz usług energetycznych (COM(2003) 739 final – 2003/0300 (COD));

uwzględniając decyzję Rady z dnia 23 stycznia 2004 roku o zasięgnięciu opinii Komitetu na podstawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 4 listopada 2002 roku, powierzającą opracowanie tej opinii Komisji ds. Rozwoju Zrównoważonego;

uwzględniając decyzję Rady z dnia 25 kwietnia 2002 roku dotyczącą zatwierdzenia przez Wspólnotę Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i wspólnej realizacji wynikających z niego zobowiązań (2002/358/WE) [1];

uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2002 roku dotyczącą mechanizmu monitorowania emisji gazów we Wspólnocie i wykonania Protokołu z Kioto (280/2004/WE) [2];

uwzględniając dyrektywę 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 roku dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej [3];

---

[1] Dz.U. L 130 z 15 maja 2002 r., str. 1
[2] Dz.U. L 49 z 19 lutego 2004 r., str. 1.
[3] Dz.U. L 27 z 30 stycznia 1997 r., str. 20.

uwzględniając swoją opinię z dnia 18 września 1997 roku w sprawie „Zmiany klimatyczne a energia" - CdR 104/1997 fin ([1]) - oraz opinię z dnia 14 marca 2002 roku w sprawie propozycji decyzji Rady dotyczącej zatwierdzenia przez Wspólnotę Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i wspólnej realizacji wynikających z niego zobowiązań - CdR 458/2001 fin ([2]);

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego szóstego programu działania Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony środowiska „Środowisko naturalne 2010: Nasza przyszłość w naszych rękach - szósty program działania na rzecz ochrony środowiska - propozycja decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie programu działania Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony środowiska na lata 2001-2010", COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin ([3]);

a także mając na uwadze co następuje:

1. bardziej efektywne wykorzystanie energii przez użytkowników końcowych ma kluczowe znaczenie dla ochrony środowiska, ograniczenia popytu na energię i osiągnięcia celów wyznaczonych w Kioto, a rozwój rynku oszczędności energii u odbiorców końcowych oraz usług energetycznych może się do tego w znacznym stopniu przyczynić;

2. europejski samorząd terytorialny od wielu lat odgrywa pionierską rolę w zakresie oszczędzania energii, np. poprzez stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz testowanie inteligentnych systemów energetycznych;

3. wiele organów samorządu terytorialnego w Europie zobowiązało się do wypełnienia celów zawartych w Protokole z Kioto;

4. konieczność oszczędzania energii musi najpierw na trwałe zapisać się w świadomości obywateli; samorząd terytorialny, jako funkcjonujący w najbliższym kontakcie z obywatelami na płaszczyźnie politycznej, może mieć w tym istotny udział, a Unia Europejska musi zapewnić niezbędną w tym celu swobodę działania;

uwzględniając projekt opinii (CdR 92/2004 rev. 1) przyjęty dnia 3 maja 2004 roku przez Komisję ds. Rozwoju Zrównoważonego (sprawozdawca: Eberhard SINNER, Minister ds. Europejskich i Stosunków Regionalnych Bawarii (DE, EPP)),

na 55 posiedzeniu plenarnym w dniach 16-17 czerwca 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 czerwca 2004 r.) przyjął następującą opinię:

1. **Stanowisko Komitetu Regionów**

Komitet Regionów:

1.1 zgadza się z poglądem wyrażonym przez Komisję Europejską, że zwiększenie efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych jest ważnym celem. Popiera również dążenie Komisji do wspierania rozwoju rynku oszczędności energii oraz usług energetycznych. Komitet Regionów podziela opinię o konieczności wzmocnienia rynku usług energetycznych i oszczędności energii, co sprzyjać będzie ograniczeniu emisji i zrównoważonemu rozwojowi;

1.2 uważa, że propozycja dyrektywy jest w zasadzie właściwym narzędziem do uzyskania tych celów;

1.3 bez zastrzeżeń opowiada się za wyznaczonym celem ochrony klimatu oraz dotrzymania wynikających z tego zobowiązań do redukcji emisji. W wielu państwach, regionach i gminach UE realizowane są już przedsięwzięcia ukierunkowane na wypełnienie tych zobowiązań (por. m.in. niemiecką ustawę o oszczędzaniu energii, uchwaloną przez Bundestag 1 kwietnia 2004 roku). Do przedsięwzięć tych zaliczyć należy również wysiłki zmierzające do poprawy efektywności wykorzystania energii we wszystkich obszarach jej użytkowania;

1.4 jest zdania, że realizacja przedsięwzięć z zakresu efektywnego wykorzystania energii, oszczędności energii przez końcowych odbiorców oraz świadczenie usług energetycznych powinna wpisać się w kontekst rynków otwartych na konkurencję; podkreśla jednocześnie pilną konieczność umocnienia sektora publicznego, aby był on w stanie nadal wypełniać swe zadania w zakresie jakości, bezpieczeństwa i dostępności;

1.5 nie kwestionuje poglądu, że dla istotnego wzrostu efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych konieczne są odpowiednie warunki ramowe. Najlepszym sposobem osiągnięcia tego celu jest zwiększanie popytu na odpowiednie techniki i metody. Problematyczna natomiast wydaje się propozycja zobowiązywania przedsiębiorstw do oferowania tego rodzaju usług. Zmusiłoby to je do dysponowania technikami i procesami, do zakupu których nie można by zmusić żadnego klienta, a to w efekcie spowodowałoby wzrost kosztów ponoszonych ostatecznie przez użytkowników energii;

1.6 uważa propozycję dyrektywy za sprzeczną z istniejącym systemem, gdyż nie uwzględnia ona istotnych struktur wewnętrznego rynku energetycznego. Propozycja dyrektywy zobowiązuje Państwa Członkowskie do zadbania o ty, by detaliści i dostawcy energii oferowali swoim klientom we wszystkich segmentach rynku odbiorców końcowych bezpłatną realizację części usług energetycznych i przedsięwzięć z zakresu efektywności wykorzystania energii. W warunkach wolnego rynku trudno jest jednak sterować popytem. Ponadto podmioty funkcjonujące na rynku - jak niezależne przedsiębiorstwa dostarczające energię i nowo wchodzący na rynek sprzedawcy energii - zbyt się różnią, by można było je poddać tym samym lub porównywalnym wymogom;

([1]) Dz.U. C 379 z 15 grudnia 1997 r., str. 11.
([2]) Dz.U. C 192 z 12 sierpnia 2002 r., str. 59.
([3]) Dz.U. C 357 z 14 grudnia 2001, str. 44 (tytuł komunikatu w wolnym tłumaczeniu, brak urzędowej wersji polskiej - przyp. tłum.).

1.7 uważa zobowiązanie przedsiębiorstwa eksploatującego sieć do oferowania i świadczenia usług użytkownikom końcowym za naruszenie dyrektywy dotyczącej rynku wewnętrznego;

1.8 uznaje za nie w pełni uzasadnioną budowę nowych organów nadzorczych i kontrolnych – wymagającą znacznych nakładów – jako sposób zwiększenia efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych i przyspieszenia rozwoju rynku usług energetycznych oraz realizacji przedsięwzięć zwiększających efektywność wykorzystania energii przez odbiorców końcowych. Należy zezwolić Państwom Członkowskim na powierzenie tych zadań istniejącym już organom. Zgodnie z propozycją dyrektywy koszty przedsięwzięć realizowanych w celu uzyskania oszczędności energii „nie powinny" być wyższe od uzyskanych dzięki nim korzyści. Ponieważ nie wyjaśniono, w jaki sposób owa analiza kosztów i korzyści ma być wykonana, zobowiązanie to jest jedynie pustym hasłem programowym bez praktycznego znaczenia, którego konsekwencją może być niewspółmiernie niekorzystne ukształtowanie się stosunku kosztów do korzyści. Stąd też należy obawiać się, że dopuszczone przez art. 10 lit. b) propozycji dyrektywy włączanie określonych kosztów do taryfy dystrybucyjnej obciąży końcowych odbiorców energii;

1.9 ostrzega, że ustalenie jednolitej stopy wzrostu efektywności w wysokości 1 % dla wszystkich Państw Członkowskich nie powinno prowadzić do zakłóceń konkurencji, ponieważ Państwa Członkowskie, które już osiągnęły wysoki poziom energooszczędności, dalszy jej wzrost mogą uzyskać jedynie w wyniku poniesienia relatywnie większych kosztów. Należy więc zadbać o należyte uwzględnienie dotychczasowych wysiłków Państw Członkowskich. Uwzględnienie działań na rzecz oszczędności energii podejmowanych przez Państwa Członkowskie od roku 1991 wymienionych w Załączniku 1 do propozycji musi odbyć się w sposób wykluczający wszelkie zakłócenia konkurencji; Komitet nie zgadza się ponadto z obarczaniem władz publicznych nadmiernymi zadaniami i domaga się równego traktowania sektora publicznego i prywatnego;

1.10 dostrzega w proponowanych przedsięwzięciach - jak jednolity wskaźnik oszczędności energii, tworzenie nowych, biurokratycznych struktur kontrolnych lub sterowany rynek usług energetycznych - bardzo daleko idącą ingerencję w politykę energetyczną Państw Członkowskich ze względu na zakres i intensywność tych przedsięwzięć.

2. **Zalecenia Komitetu Regionów**

Komitet Regionów:

2.1 wzywa Komisję – mając na względzie godny poparcia cel propozycji ustawodawczej - do zrewidowania kluczowych punktów projektu dyrektywy. Celem dokonywanych zmian powinien być przede wszystkim dalszy rozwój i umocnienie popytu na usługi energetyczne poprzez działania informacyjne, doradztwo i wsparcie. Komitet proponuje w tym kontekście przeprowadzenie ogólnoeuropejskiej kampanii informacyjnej na temat korzyści, jakie oszczędzanie energii może przynieść dla środowiska naturalnego;

2.2 zwraca się do Komisji o uwzględnianie zasady subsydiarności i pozostawienie Państwom Członkowskim, regionom i gminom również w przyszłości zadań w zakresie kwalifikacji, certyfikacji i akredytacji usługodawców z branży energetycznej, monitorowania systemów audytu energetycznego i rynku usług energetycznych, ustanawiania programów na rzecz efektywności wykorzystania energii i tworzenia podlegających publicznej kontroli rozwiązań finansowych;

2.3 proponuje ograniczyć stopień szczegółowości postanowień, aby był on zgodny z głoszonymi przez Komisję zasadami deregulacji, odbiurokratyzowania i upraszczania trybów postępowania;

2.4 wzywa Komisję do nienakładania na sektor publiczny niewspółmiernych obciążeń w dziedzinie oszczędności energii. Sektor publiczny i prywatny powinny być w równym stopniu odpowiedzialne za nadrzędny cel poprawy efektywności wykorzystania energii;

2.5 zwraca uwagę, że dla dotrzymania zobowiązań przewidzianych w propozycji dyrektywy konieczne jest podjęcie przedsięwzięć kontrolnych, gromadzenie danych i przygotowywanie raportów dla Komisji. W tym celu nie tylko w administracji publicznej, lecz również w przedsiębiorstwach powstać muszą nowe, nie istniejące do tej pory stanowiska, np. do zbierania i przekazywania nieistotnych dotychczas danych dotyczących końcowych odbiorców (np. dot. oleju opałowego) oraz sprzedaży usług energetycznych. Powinno to być przewidziane i uwzględnione w propozycji;

2.6 przypomina Komisji o konieczności zachowania pełnej zgodności nowej propozycji dyrektywy z założeniami wszystkich uregulowań prawnych obowiązujących w sektorze energetycznym, a w szczególności dyrektywy dotyczącej wewnętrznego rynku energetycznego.

Bruksela, 17 czerwca 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STAUB